

TÜRK BİRLİĞİ: DIŞ POLİTİKA

YAŞAR YENİÇERİOĞLU

Türk Birliği: Dış politikada yanlışlar

Yaşar Yeniçeriöğlu

Bilim ve teknolojideki hızlı değişim ve gelişmeler, haberleşme ve iletişimin etkin ve çabuk kullanılmasını sağladığı gibi devletlerin ve bireylerin bilgiye daha çabuk ulaşmasını da sağlamıştır. Artık herkes birbirinin yatak odasını bile gözler ve hatta dinler hale gelmiştir.

Yazımın konusu her ne kadar Türk Birliği olsa da dış politika sadece Türk devlet ve toplulukları ile olan ilişkilerden ibaret değildir. Dış politika, devletler arasında karşılıklı çıkar ilişkilerine (mütekabiliyet/karşılıklılık) dayalı bir temas ve mücadele alanıdır.

Bir devletin dış politikada güçlü olması, her şeyden önce dış politikayı gerçekçi doğrular ve tarihi tecrübeler üzerinden yönetmesi ile mümkündür.

Türk dış politikasının dününü ve bugününü, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) kurucu genel sekreteri, emekli büyükelçi Halil Akıncı ile bazı komutanlarımızın medyada yer alan yazılarından hareketle aktarmaya çalışacağım.

Sayın Naim Babüroğlu, "Son yirmi yılın trajedisi" başlıklı yazısında (04/07/2024, Yeniçağ); "Siyaset, toplumun refah ve mutluluğunu sağlayacak şekilde sorunlara akılcı çözümler getirmek amacıyla yapılır. Dış politikayı, 'Ulusal Çıkarlar' belirler. Ulusal çıkarların iki önemli ayağı, devletin devamlılığı (BEKA) ve toplumun refahıdır. Yani, dış politikada atılacak adım, devletin devamlılığına ve toplumun refahına olumlu katkı sağlamalıdır.

Son yıllarda, dış politika iç politikanın devamı şeklinde uygulandı. Toplumda heyecan yaratmak, insanları etki altında bırakmak amacıyla hamaset söylemleri öne çıktı. Oysa beş bin yıllık yazılı tarih; hamasetin, duygusallığın, ihtirasın asla bir strateji olamayacağını felaket örnekleriyle ortaya koyar...

Son 15-20 yılda, dış politikada yapılmaması gereken stratejik hataların hepsini yapmış olmanın yıkıcı sonuçlarını yaşıyor Türkiye.

2011'den 2015'e kadar Suriye'yi parçalayan ABD ile iş birliği yaptık. Oysa Suriye'nin toprak bütünlüğü, Türkiye'nin toprak bütünlüğünün sigortasıdır. Esad'ı devirmek için muhalifleri destekliyoruz, maaşlarını ödüyoruz, eğitim donatıyoruz. Oysa Esad'a vurdukça, Türkiye için tehdit olan PKK/PYD terör örgütü güçlendi ve devletçik oldu. Türkiye, Esad'a vurdukça, PKK/PYD terör örgütü ABD'nin hedefindeki Suriye'nin yüzde 25'ini işgal etti ve demografik yapıyı değiştirdi. Esad'a vurdukça, Türkiye sığınmacı/göçmen ülkesi oldu. Sığınmacılar istedikleri kentlerde, mahallelere yerleşti.

Oysa devletin, Cumhuriyet'in ulusal güvenliği esas alan bir göçmen politikası vardı. Sığınmacı/göçmen politikası, sosyal, kültürel, demografik yapıyı tehlikeye düşürmeyecek ve güvenlik riski oluşturmayacak şekilde düzenlenir ve uygulanır. Cumhuriyetin göç politikası göz ardı edildi. 21 Haziran 1934'te Resmî Gazete'de yayımlanan Atatürk'ün iskân politikası değiştirildi. Türkiye'yi ve toplumu koruyan yasa şöyleydi: '**Sığınmacı/ göçmenler/ yabancılar istedikleri yere yerleşemez, ayrı mahalle kuramaz, işçi ve sanatçı grubu oluşturamaz. Yabancıların bir belediye'deki nüfusu %10'u geçemez...**' Bu yasayı değiştirerek, sığınmacıları/ göçmenleri Türkiye'nin güvenliğini tehdit edecek bir konuma getirdik.

ABD ve iş birlikçileri Suriye'yi parçalamadan önce, 2011'de devletçik gücüne ulaşan PYD terör örgütü mevcut değildi. Ve Türkiye'de sığınmacı/ göçmen sorunu hiç yoktu. Şimdi iki dev BEKA

sorunu yaşıyan bir ülke olduk." derken;

Sayın Armağan Kuloğlu ise, "Zararın neresinden nasıl dönüyoruz?" başlıklı yazısında (23/02/2024, Yeniçağ); "Türkiye, hakkını ve ulusal çıkarlarını koruma adına, kendi doğrularını ön plana çıkaran, ülkelerin pozisyonlarını ve ittifakları dikkate almadan ve sonuçlarını hesaplamadan girişimlerde bulunduğu için 'değerli yalnızlık' olarak adlandırdığı bir dış politik ortamla karşı karşıya kalmıştır.

...uluslararası hukuk çerçevesinde korumaya çalıştığımız ulusal hak ve menfaatlerimizi, haklı olmamamıza rağmen aleyhimize bir mecraya sürüklemiştir. Çeşitli sebeplerle hoşnut olmadığımız ülkelerin bir kısmıyla, mezhepsel, ideolojik, hatta duygusal nedenlerle temas kesilmiştir...

Bu mecraya srklenmemizin ana sebebinin, yönetimin gerekli araştırma ve istifaşeleri yapmadan, dış politikadaki hassasiyetleri gözetmeden kendi doğruları yönünde hareket etmesi, bazı kritik durumlarda gri alan anlayışı yerine, siyah-beyaz tercihlerde bulunmasıdır. Politika ve ona göre tayin edilen stratejiler baştan yanlış olduğundan, taktik başarılar sınırlı kalmış, sadece ülkenin daha fazla olumsuz etkilenmesini önlemiştir.

Politikalar deneme- yanılma- düzeltme uygulamasıyla devam ederken, şimdi 'zararın neresinden dönersek kârdır' anlayışıyla birçoğu ideolojik ve duygusal olan bu yanlış politikalarından vazgeçilip doğrusuna dönülmektedir..." demektedir.

Geçen yazımda Emekli Büyükelçimiz Halil Akıncı'nın "Doğu, Batı, Kuzey, Güney, Türkiye" başlıklı yazısından (01/04/2024, Milli Düşünce Merkezi sitesi) bahsetmiştim. Yine aynı yazıdan başka alıntılar da yapacağım: "...Türkiye, özellikle 2011'den sonra olayları n görerek, önleyici tedbirler alma kabiliyetini kaybetmiştir. Bugün olayların akışına göre are aramaktadır. Bunun değişmesi gerekir. Mill Mücadele sırasında bile sahip olduğumuz bu yetenek, yeniden kazanılmalıdır.

...bu durum büyük lde devletin yapısı üzerinde gerçekleştirilen değişiklerle de ilgilidir. Umur-u Hariciye Nezareti'nin ihdasından beri Türk diplomatlarından beklenen, olayları nden görmek, prestiji gittikçe düşen bir devlete dayanmak yerine o devletin prestijini kişisel vasıfları ile yükseltmeleri olmuştur.

...Türkiye'yi idare edenler 2007'den bu yana tedricen devlet aklını, devlet birikimini kullanmaktan vazgeçmiştir. Bunun sonuçları ortadadır. Yabancıya hatta bazen yerli vatandaşa dahi ikamet iznini vermekte titiz davrandığımız Hatay'da, bugün yabancı nüfusun yerleşimine izin verilmiştir. Hlbuki muhacir (!) diye kabul ettiğimiz milyonlarca Suriyelinin BAAS rejimi tarafından Arap milliyetçisi olarak yetiştirildiğini, bu nedenle toprak btnlğmze ve istikrarımıza karşı büyük bir tehlike teşkil ettiğini görmemek hangi akla hizmettir?

Gerçekçi bir öncelikler sıralaması

Türkiye Cumhuriyeti dünyadaki gelişmelerden kendini soyutlayamayacağı bir coğrafi konumdadır. Bu konumundan dolayı, zayıfladığı zaman kendini tecrit ederek toparlanma imkânına hiçbir zaman sahip olamamıştır. Bunun yanı sıra mirası hâlâ paylaşılamayan bir imparatorluğun da varisidir. Bu zelliklerin ortaya çıkardığı karmaşa kendisini sürekli meşgul etmektedir.

Bu kadroların siyasetleştirilmesi ve üzerlerinde siyasi baskı kurulması bu devlet geleneğinin sürdürülmesine engel teşkil eder. Ve yanlış kararlar alınmasına yol açabilir. Fakat en önemlisi de yönetim, dış politikayı i politikanın bir aracı olarak kullanmamalıdır. Bu şekilde davranmak tehlikeli sonuçlar doğurabilir.

(Dipnot: 2015 yılında sınırımızı aşan bir Rus uçağını düşürmemiz, Ruslarla aramızdaki birçok

olaydan birisidir. Bu tip olaylar genellikle kapalı kapılar ardında iki ülkenin görevlileri tarafından çözüldü. Rusların da uçak düştükten yarım gün sonraya kadar açıklama yapmamaları böyle bir beklentinin işaretidir. Ancak iç politik kaygılarla önce cumhurbaşkanlığından 'Rus uçağı düşürdük' açıklaması geldi. Hemen arkasından Genelkurmay Başkanlığı 'Milliyeti belli olmayan uçak' diye düzelterek açıkladı. Her zaman yapılan ve olması gereken de buydu. Dünya kamuoyunu duyduğu bu açıklamalar Rusya'nın tepkisini sertliğe yöneltti. Başbakan'dan da 'talimatı ben verdim' sözleri duyulmuştu.)

Haftaya devam...